

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

& de iniquitate ad iniquitatem eos deducit, quò discant malum, Jer. 13. v. 22. & iniquè agendo sese fatigent, Jer. 9. v. 5.

Hic te proba, mi Christiane, utrùm & ipse post Conversionem, in anteriora peccata ex destinato proposito relapsus, diabolo septemplici sodalicio comitato, revertendi ad te ansum subministraveris?

Hoc à multis subindè fit, dum post confessionem & Sacrae Synaxeos usum, ubi vitam se emendaturos promiserunt, rursus post exiguum temporis intervallum ad ingenium redeunt, & sic Diabolo, ad se revertendi fores pandunt. De his rectè S. Petrus ait 2. ep. c. 2. v. 21. 22.

Domus elegans facilè habitatorem reperit: Sic & cor, Deum & verbum ejus nihili pendens, & preces negligens, peccatis prætereà contra conscientiam, sese contaminans pulchrum & commodum Satanae diverforium est, in quod ille cum gaudio divertit. Et quemadmodum militia Dux, ab hoste castello expulsus, si idem denuò occupet, multò firmioribus præfidiis custodit, quàm antea: sic & Satanas, si hominem, quem aliquamdiu relinquere coactus est, rursus invadit, assiantis septem spiritibus nequioribus, quàm ipse est, ibi habitat, & eum in perversum sensum trahit, ut frontem meretriciam acquirat, nolens amplius erubescere. Jer. 3. v. 3. sed peccata peccatis cumulet.

Hinc rectè Salomo: Iniquitates suæ capiunt impium, & funibus peccatorum suorum constringitur, Prov. 5. v. 22. Quemadmodum enim restio funem ex fune nequit: Sic & impii, qui ex proposito peccant, semper funem funi jungunt, quo Satanas eosprehendit, eosque captivos tenet, ad voluntatem suam, 2. Tim. 2. v. ult. Sicuti le-

gimus de Delilâ, quod Simsonem diversis vicibus ligaverit, donec fortitudine amissâ, oculos simul amiserit, Jud. 16. v. 6. seqq. Sic constringit Diabolus hominem peccatorum laqueis, donec amissis oculis spiritualibus, peccatorum turpitudinem & iram Dei non conspiciat, & in barathrum aeternæ damnationis præcipitetur, ex quo nulla unquam redemptio. Psalm. 49. v. 15.

Quod si itaque vinculis peccatorum per Dei gratiam semel solutus fueris, per seriam pœnitentiam, cautius in posterum mercari disce, & operare salutem tuam cum timore & tremore. Phil. 2. v. 12. Ne denuò te capiat Diabolus, & ultima deteriora fiant prioribus. Attende, quid Paulus dicat, Hebr. 10. v. 26.

De Secundo.

TRansibimus nunc ad alteram partem, *ἡμετέρας*, sive notitiam Christi contemplaturi. Hic proponitur nobis in Evangelio præsentem:

I. *Tanquam Satanae exturbator.* Tanquam fortior enim supervenit Diabolo, vincit eum, & universa ejus arma abstulit, quibus ille confidebat.

Hoc Diabolus expertus est in deserto, ubi Dominum tentavit, Matth. 4. v. 1. In prædicatione Evangelii, quâ regnum ejus debilitavit, Matt. 9. v. 32. nec non in opere redemptionis, Rom. 4. v. 25. Hoc ipso adeò contritum est caput hujus fortis armati. Gen. 3. v. 15. ut ab ejus metu liberi longè vincere possimus, propter eum, qui delexit nos Rom. 8. v. 37. *Non debet timere hostem fortem, qui habet Dominum fortiozem*, ait Chrysostomus. Hòc nixi, cum Ecclesiâ canere possumus:

Nil ecce nostris viribus,

Mox ille nos prostravit:

At ille: Vis nostra nihil subjugat,

Vis citò vapulavit:

Na-
At

At Vir pro nobis militat,
Quem Deo ordinavit:
Quis sit, quasitas?
Noltris at est a partibus,

ihova, Christus,
Nec Deus alius,
Dominica Oculi.
tenebit palmam ipsas.

Quò Jova nos beavit.
Si quæris ille quis?
Christus vocatur is,

Rex gloriæ summus,
Nec alter est Deus.
Manebit hic invictus.

Mit unser Macht ist nichts gethan/
Wir sind gar bald verlohren:
Doch streit für uns der rechte Mann/
Den Gott selbst hat erkohren.
Fragst du wer er ist
Er heist Jesus Christ/
Der HËrre Zebaoth
Und ist kein ander Gott/
Das Feld muß er behalten.

Diabolo impossibile est aliquid ex nihilo creare Exod. 8. v. 18. Sed Christus *ἰχθυότης*, per hunc enim omnia facta sunt. Joh. 1. v. 3.

Diabolus non potest creaturas ampliari: Sed Christus *ἰχθυότης*. Marc. 8. v. 9. Joh. c. 6. v. 11.

Diabolus non potest creaturas transmutare: sed Christus *ἰχθυότης*, Joh. 2. 11.

Diabolus non potest mortuos resuscitare: sed Christus *ἰχθυότης*. Joh. 5. v. 25. Et sic ulterius

Quod si itaque Diabolus fortis est, Christus multò fortior.

Si instructus est septem vel legione auxiliariorum: Christus multò magis. Dan. 7. v. 10.

Quod si iracundus ut leo rugiens 1. Pet. 5. v. 8 Nolite timere Leo de tribu Judà ipsum vicit. Apoc. 5. v. 5. Sine ejus permissione nihil potest porcis, Matth. 8. v. 31. nedum hominibus nocere, Matth. 10. v. 30. Ideò huic domino confisi, dicite: Oculi mei semper ad dominum Ps 25 v 15 Et sciet suos tentationibus eripere, 2 Petr. 1. v. 9. Et poterit

quoque, quia nihil apud eum impossibile. Luc. 1. v. 39.

II. *Tanquam Calumniatorum refutator.*
Quia enim Pharisei & Scribæ hoc miraculum calumniabantur, ac si Satanæ ope & virtute factum esset, ideò Christus nervosâ Apologiâ setuetur, & demonstrat, quod non opera Satanæ, sed per digitum Dei illud patraverit.

Sic & nobis permissum est, malignorum calumnias refellere, sed modeste, ne reddamus malum pro malo, nec maledictum pro maledicto 1. Pet. 3. v. 9. Melius enim est nomen bonum, quàm divitiarum multarum. Prov. 12. v. 1. Ut igitur Naboth resistebat Regi Achab, vineam sibi erepturo, 1. Reg. 21. v. 1. Sic & nos famam pro virili tueri debemus, cætera deo commendemus, qui innocentiam nostram in apricum producet *dañ er richt/ wass niemant spricht* / uti in Christo videmus, qui ut maleficus morti tradebatur, sed cælum & terra, deus & homines de ejus innocentia testabantur Matt 27, 54. Marc. 15. v. 39.

Quis hodiè dubitat de innocentia Josephi? Gen. 39, 17. danielis, Dan. 6, 15, 16. Stephanii Act. 7, 57. Hos enim adeò vindicavit deus, ut in hodiernum usq; diem de eâ in Ecclesiâ prædicetur.

Quod si itaq; bonâ conscientia gaudes, frui hoc solatio potes, & cum Davide orare: Judica me domine, quoniam in innocentia meâ ingressus sum, Ps. 26. v. 1. & Ps. 43. v. 1.

Sed cave sis, ne & tu inter Calumniatores inveniaris. Vir enim linguosus non dirigitur in terrâ, Ps 140, 12. Et sicut cœlestis sapientia hinc se Scribis & Phariseis opponit, & calumnias eorum redarguit: sic adhuc hodiè spiritus sapientiarum, non liberabit maledictum à labiis suis. Sap. 1. v. 16.

III. *Tanquam verè piorum beatificator.*

Muliercula enim præsens, Apologiz Christi nervositate mota, profunda voce exclamat: Beatus venter, qui te portavit, & ubera, quæ suxisti.

Alias dicitur: Mulier taceat in Ecclesia, 1. Cor. 14. v. 34. Sed idem hic mulierculæ huic evenit, quod Monica, matri Augustini, quæ sacra cœna utens, præ animi pia devotione exclamavit: *Evolemus in cœlum, quia Deus cœli habitat in nobis.* Quamvis itaque hoc non improbemus, sed devotioni piæ condonemus: sic in eo errat, quod laudem qua filium ornare debebat, matri attribuit, quod melius observavit Elisabetha, Luc. 1. v. 45.

Ideoque interpellat ipsum Christum, dicens: Quinimo, beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud.

Duo hic Christus requirit ab omnibus Christianis:

1. *Ut verbum Dei audiant.* Doctores enim & Auditores sunt correlata: quia itaque Deus verbum suum prædicari sinit, ideo id facit, ut illud sedulo audire debeamus, secus enim frustra illud prædicatur. Fides enim ex auditu est, Rom. 10. v. 17. Quod si itaque Spiritus Sanctus fidem operari debeat, non aures obturandæ sunt, sed potius cum Samuele dicendum: Loquere Domine, servus tuus attendit. 1. Sam. 3. v. 9.

2. *Ut verbum Dei custodiant.* Hoc præcipuum est, ne diabolus semen verbi vicissim auferat. Matth. 13. v. 19.

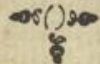
Quid prodest homini cibus, nisi concoquatur, est enim indicium male affecti stomachi: qui nisi in tempore curetur, indubius mortis antesignanus est:

Sic nihil prodest verbum audire, nisi custodiatur, & nisi hoc non fit, indubius character æternæ mortis est. Sermo enim, quem non custodierunt, iudicabit eos in novissimo die. Joh. 12. v. 48. Hic Spiritus Sancti adjutorio apprimè opus est, qui eam ob causam quoque ostiarius appellatur, Joh. 10. v. 3. Hic sedulo quoque ideo invocandus est, hunc circiter in modum:

Ich bitt ô Herr aus Herzensgrund!

Du wollt nicht von mir nehmen / &c.

Hæc ratione ad æternam salutem, quam Christus morte & sanguine suo nobis acquisivit, pertingere valemus, ubi audiemus quæ auris non audivit, & videbimus, quæ oculus non vidit, 1. Cor. 2. v. 9. nempe abundantiam gaudiorum, & delectationes in dextera Dei, in æternum, Psal. 16. v. ult. Largiatur id nobis cœlestis pater, per Jesum Christum Dominum & Salvatorem nostrum, Amen.

Dominica Lætare.

Evangelium, Johan 6. v. 1. -- 15.

EXORDIUM.

Refert Moses, quod tempore Josephi in Ægypto degentis maxima annonæ caritas invaluerit, quæ totum septennium duraverit, tanta cum vehementia, ut in toto orbe

panis defuerit: Josephus vero ex summa agrorum ubertate magnas frumenti copias ante comportaverat, quo sublevabat defectum hominum, ne fame interirent. Gen. 47. v. 13.

Hoc